

احمد علی سائیں 1859ء نوں پشاور وچ پیدا ہوئے۔ آپ دا اصل ناں احمد علی سی۔ تے ماں بولی پشتو سی۔ اوہناں واجبی تعلیم حاصل کیتی۔ طبیعت وچ لاابالی پن سی۔ 1918ء وچ راولپنڈی آگئے تے فیر ساری حیاتی ایسے شہر وچ گزار دی۔ شاعری وچ اُستاد مرثود دے شاگرد ہو گئے۔ طبع موزوں سی ایس لئی چھیتی شعر آکھن لگ پئے۔

پٹھوہار وچ خاص طور تے سارے پنجاب وچ عام طور تے اوہ بیت بازی تے چوہر گیاں پاروں بوہت مشہور سن۔ سائیں ہوری اخیر عمرے پشاور ٹر گئے تے او تھئی 1937ء نوں وفات پائی۔

احمد علی سائیں ہوری اک فطری تے پیدائشی شاعر سن۔ اوہناں نے پہلاں فارسی تے پشتو وچ شاعری کیتی، راولپنڈی آکے زبان دارس تے مٹھاس اوہناں دی تخلیقی قوت اُتے کھل گیا۔ اوہ اپنا کلام زبانی یاد رکھدے سن تے شائع کراؤن دے خلاف سن۔ پہلی واری اوہناں دا کلام 1921ء وچ ”سائیں دی بست“ دے ناں نال شائع ہویا۔ بعد وچ ”ابیات سائیں احمد علی مرحوم“ دے عنوان نال اک کتاب 1949ء نوں گجراتوں چھپی۔ اوہناں دی اک ہور کتاب ”تحفہ کمال“ وی چھپ چکی اے۔

سائیں ہوراں دے شاگرداں وچوں پیر فضل گجراتی، جوگی جھلی، مرزا عبدالکریم تے غلام نبی کامل دے ناں مشہور نیں۔ آپ دے کلام وچ سادگی، رس، سوز، رندی تے مستی پوری طراں رچی ہوئی اے۔ ایس توں وکھ لکھو تے اخلاقی مضمون سائیں دی شاعری دے خاص موضوعات نیں کلام وچ پختگی، تشبیہاں تے استعارے تے روزمرہ محاورے دی بندش کمال دی اے۔

سی حرفی راہیات

الف: اڑی خودی تکبر نہ کر بندے، دس توں تے تیرا مکان رکھے
اوہ دارا سکندر نمرود مٹ گئے، اوہتاں دا نام نشان رکھے
جس دے تخت نوں پریاں اڈاندیاں سن، وڈی شان والا سلیمان رکھے
سائیاں موت نے مار فنا کیتا، مالک حکمت دا شاہ لُھمان رکھے

○

ل: لنگ کیا کُجھ عشق دے بول دی اے ایہہ تاں دار جانے یا منصور جانے
بن بیتائی کُجھ نظر نہیں آسکدا حال زُگس دا چشم رنجور جانے
کیسی تپش ہے حسن دے جلوپاں دی اس نوں جانے کلیم یا طور جانے
سائیاں پار دے کنڈھے دی یاس حسرت گھر یا شوہ وچ بیڑی دا پُور جانے

○

د: دُکھ جتھے اوتھے سُکھ ہوندا، جتھے سُکھ اوتھے دُکھ ہزار نالے
جتھے غم اوتھے شادمانیاں بھی، جتھے شادی اوتھے غم اغیار نالے
جتھے دل ہوندا سارا جسم اوتھے، جتھے عشق اوتھے شور شار نالے
سائیاں ایہہ بھی رسم قدیم دی اے، جتھے گل ہوندے اوتھے خار نالے

○